

שלומדים "בקיאות". ואמר רבנו: ודאי שזה לא נקרא "ובתורה אתה עמל", אבל ודאי שאי אפשר לומר שזה לא נקרא "לימוד", וכי לדבריו אפשר ללמוד כך קודם "ברכת התורה". (ערש"ק ויקהל תשס"ה)

ללמוד רק עם תוספות

נכנס בחור לרבינו ושאל שרוצה ללמוד^ד ב"בקיאות" גמרא רש"י. ואמר לו רבינו: יש ללמוד רק עם "תוספות".

לימוד משניות - רק אחר שיודע המסכת

נשאל ע"י א' מתלמידיו אם בנו הבחור יכול ללמוד "משניות" - מלבד הלימודים הרגילים, והשיב: זה לא טוב ללמוד משניות, הדבר מרגיל ללמוד "מלמעלה" - בשטחיות, ואין הכי נמי לאחר שיודע המסכתא, יכול ללמוד את המשניות שלה. (שלהי בין הזמנים תשרי תשס"א)

אני לא לומד בלי להבין

שאלתי לרבינו אם למד בצעירותו איזה דבר בענייני אגדות. השיב: אני לא לומד בלי להבין. (ש"ק ערב ת"ב תשס"א)

הגמרא כאן זה "סתרי תורה" - הייתי מדלג את זה

אמר לי רבינו על דברי הגמ' בשבת (דף ק"ד א'): הגמרא כאן זה סתרי תורה... אם זה לא הי' "סדר היום" - [דהיינו שלומדים לפי סדר], הייתי מדלג את זה^ה. (לי תשרי תש"ע)

ד [זה לשון הרמח"ל בספרו "דרך עץ חיים" בסופו: כתיב "והגית" בו יומם ולילה ולא כתיב "והבנת" בו יומם ולילה, אם תבין תבין ואם לאו שכר הלימוד בידך עב"ל].
ה מחוץ לסדרי הישיבה.
ו שם אוהזים כעת בשיעור.
ז והטעים רבינו - "דרדקי" - שרש"י לעיל כתב שזה "לא הגיעו לסברא", ואומרים דברים דהיינו שהם בנייים בסברא ובגמרא וכו'... סתרי תורה...

כל מה שכתוב בגמרא זה "קודש קדשים"

כשאחזו בשיעור במס' שבת (דף ע"ז ב) שאלו לרבינו: האם מקיימים מצות "תלמוד תורה" באגדות אלו. והשיב: כל מה שכתוב בגמ' זה דברי תורה, אכן ה"צרה" היא שלא מבינים פשט. ושאלו: האם גם הרפואות שכתוב כאן זה ת"ת? והשיב: כל מה שכתוב בגמרא זה "קודש קדשים". ושאלו: זאת אומרת שמקיימים מצות ת"ת אף כשלא מבינים? והשיב רבינו: זהו דוקא כשאף אחד לא מבין, אבל כשכולם יכולים להבין, והוא לומד בלי להבין, עדיף שיגיד "תהלים". ושאלו: זאת אומרת ש"תהלים" שייך ג"כ בלי להבין. והשיב רבינו: אין הכי נמי, כי זה "תפילה", והוא מכוון שמה שמתפלל - שיתקבל לפני הקב"ה. (שיעור אור לכ"א אדר תשס"ט)

תקנת "דף היומי"

אין לנגוע בתקנת ה"דף היומי"

נשאל לגבי "בעלי בתים" כשאין להם זמן, אם עדיף לגמור ה"דף" היומי, או ללמוד קצת פחות מ"דף", ובזמן הנותר ילמדו איתם שני הלכות. והשיב: אסור לנגוע במה ש"מייסד הדף היומי" תיקן, ואין לקצר כלום מהדף, בשביל ללמוד ההלכה^ו. (חורף תשס"ה)

יש להקדים שרבינו תמך עד מאוד בתקנת ה"דף היומי" לבעלי בתים, ואף נסע כל פעם למעמדי סיום הש"ס.

אני לא חסיד של ה"דף היומי" מלבד ל"בעלי בתים"

אמר לי רבינו: רבי ... הי' פה, והתגלגלו הדברים על ה"דף היומי", ואמרתי לו שאני לא "חסיד" של זה, זה מתאים רק ל"בעלי בתים", וכי סוגיית "תגרי לוד" בפרק הזהב אפשר ללמוד "דף היומי", הלא גם יומיים לא יספיקו לזה, וכן סוגיית

ח אכן רבינו עצמו הורה, שכונת רבי מאיר שפירא זצ"ל עצמו היה שילמדו גם הלכות נ.- מלבד הדף.